

Cukrovka předčila očekávání

SUGAR BEETS EXCEEDS EXPECTATIONS

Výnosy cukrové řepy se v České republice v posledních pěti letech pohybovaly na poměrně vysoké úrovni. Rok 2011 však přepíše dějiny našeho cukrovarnictví jako rekordní. Průměrné hektarové výnosy našich pěstitelů se vyšplhaly nad sedmdesát tun. Rekordy při pěstování cukrovky padaly také v jiných státech.

Při přepočtu na šestnáctiprocentní cukernatost se předpokládá průměrný hektarový výnos ČR zhruba 76 t. Přitom desetiletý průměr České republiky činil zhruba 61 t.ha⁻¹. Není divu, že kvóta pro Českou republiku byla naplněna již v polovině prosince. Cukrovarnická kampaň v dobrovickém cukrovaru obvykle končí do Vánoc. Letos se však zhruba o měsíc protáhla.

Tyto a další informace si vyslechli účastníci konferencí uspořádaných v Hradci Králové a v Bezně na Mladoboleslavsku. Tradiční akce byly zaměřeny především na prezentaci odrůd cukrovky a různých úprav osiva. Obě konference se těšily velkému zájmu pěstitelů, kterých přišlo celkem asi 350.

Akce uspořádal Svaz pěstitelů cukrovky Čech spolu se společností Tereos TTD, a. s., Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským a firmami dodávajícími osivo cukrovky. Na seminářích vystoupili zástupci firem KWS Osiva, Maribo Seed, Selgen, SESVanderHave, Strube a Syngenta, o problematice moření osiva hovořil i zástupce společnosti Bayer CropScience.

Vysoké výnosy i kvalita

V úvodní přednášce vystoupil Ing. Jan Křováček, Ph. D., ředitel SPC Čech, věnoval se především situaci na trhu s cukrem a lihem u nás i v zahraničí. Ve svém vystoupení připomněl, že spotřeba cukru celosvětově roste, přesto nabídka převyšuje

poptávku, vzhledem k růstu produkce a zásobám z minulosti. Podle předpokladů by se tak světové ceny mohly na jaře snížit.

V EU bude kvóta 13,1 mil. t cukru překročena o 5,1 mil. t, celkem se zde tedy v kampani 2011/2012 vyrobí 18,2 mil. t cukru. Průměrný výnos polarizačního cukru v Evropě dosáhl 10,92 t.ha⁻¹.

Naši pěstitele za těmi zahraničními nijak nezaostávají. Podle slov ing. Křováčka už pěstitele v České republice ve výnosech dohnali rakouské zemědělce, kteří v minulosti vždy bývali ve výnosech cukrovky lepší. V době konání konferencí v polovině ledna ještě v ČR nebyla skončena cukrovarnická kampaň, ale podle odhadů by se u nás průměrný výnos cukru mohl vyšplhat na 10,6 až 11 t bílého cukru z hektaru.

Rekordní kampaň

O uplynulé cukrovarnické kampani přítomné informoval agronomický ředitel ing. Karel Chalupný. Podle jeho sdělení cukrovary v Dobrovici a v Českém Meziříčí dohromady zpracovávaly zhruba 2 630 tis. t řepných bulev na výrobu cukru a lihu.

Průměrný hektarový výnos pěstitelů společnosti Tereos TTD při přepočtu na šestnáctiprocentní cukernatost dosáhl přibližně 81 t. To znamená obrovské navýšení proti kampani 2010/2011, kdy se v průměru sklídilo jen ca 62 t.ha⁻¹.

Ing. Chalupný mimo jiné hovořil o prospěšnosti zakrývání hromad sklizených řepných bulev slámou. Kladný vliv tohoto opatření se projevil i v letošní kampani, kdy prakticky nemrzlo. Řepa pod slámou dýchala, což se při zakrytí fólií nebo textilií říci nedá. Jako nejlepší se ukazuje krátce řezaná pšeničná sláma.

Altron Silver

Stříbrná energie pro výnos

ALMIRO
energy for vegetation

www.almiro.cz





Excelentních výsledků docílili naši pěstitelé především díky příznivému počasí a dobrému technickému vybavení, které zajistilo včasný a kvalitní výsev. V průměru se podařilo docílit optimálních sto tisíc jedinců na hektar. I průběh počasí během vegetace byl pro řepu optimální. K dosažení vysokých výnosů pěstitelům mohly pomoci i informace z řady seminářů o cukrovce.

Odrůdy podle podmínek

Při výběru odrůd by se pěstitelé vždy měli rozhodovat podle svých podmínek. Některé odrůdy jsou sice značně přizpůsobivé, ale jiné vyžadují speciální nároky. Potěšitelnou zprávou pěstitele představuje skutečnost, že v současnosti už všechny povolené odrůdy cukrovky vykazují odolnost k rizománii. V minulosti při napadení touto chorobou docházelo ke značnému snížení výnosů.

Každoročně vydává ÚKZÚZ ve spolupráci se SPC Čech Seznam doporučených odrůd (SDO) registrovaných v České republice. Pro letošní rok mohou pěstitelé ze SDO vybírat z pětadvaceti odrůd tolerantních k rizománii, ze tří odrůd odolných i proti rizoktonii a z deseti odrůd tolerantních k hádátku řepnému, které jsou vhodné na pozemky zamořené tímto škůdcem.

Odrůdové pokusy pro SDO jsou každoročně zakládány na několika stanovištích, a to vždy ve dvou systémech pěstování (bez ošetření a s fungicidním ošetřením proti listovým skvrnitostem). Vždy se vyhodnocují pouze nepoškozené lokality, kterých bylo v loňském roce sedm.

Na přítomnost hádátek by si pěstitelé měli nechat udělat rozborů půd a v případě výskytu vybrat k nim tolerantní odrůdu. Rizoktonie se sice na našem území zatím nevyskytuje, ale k dispozici jsou i odrůdy odolné proti této chorobě. Mnohé odrůdy již vykazují částečnou odolnost proti cerkosporioze.

Úpravy osiva a moření

Pro dosažení optimální hustoty porostu a vyrovnaných rostlin je žádoucí používat co nejkvalitnější osivo. Různé speciální úpravy osiva (EPD, Start'Up, 3D plus) mohou podstatně napomoci rychlému a rovnoměrnému vzházení rostlin.

Moření osiva cukrovky už v současnosti představuje samozřejmost. V minulosti nejrozšířenější přípravek, Gaucho, pěstitelé od roku 2012 již v nabídce nenajdou. Využívají se mořidla Cruiser Force SB, zajišťující dlouhodobou ochranu rostlin, a levnější Force Magna SB s kratší dobou působení. Novinku představuje mořidlo Poncho Beta FS.

Hana Honsová, ČZU Praha

Skvělý výsledek

Interakce mořidla Cruiser s bílkovinným komplexem mladých vzházejících rostlin způsobuje jejich lepší odolnost vůči stresovým činitelům v počátečních stadiích růstu.

Zlepšení vitality rostlin a eliminace škůdců v konečném důsledku vede ke zvýšení výnosu.

Pro ochranu osiva cukrové řepy jsou určena mořidla Cruiser Force SB a Force Magna, která poskytují jistotu účinku proti listovým a půdním škůdcům, zejména však vůči drátovcům (*Agriotes* spp.), maločlenci čárkovitému (*Atomaria linearis*), květilce řepné (*Pegomia betae*), dřepčíkům (*Cheatocnema* spp.) a mšicím jako vektorům viróz.



Cruiser® Force
SB

syngenta.



**Širokospektrální insekticid
pro moření osiva nové generace
s dlouhodobou účinností.**